

SIA ARČERS RAKSTUROJUMS

Būvfirma SIA *Arčers* ir licencēts celtniecības uzņēmums, kas Latvijā ieņem stabilu vietu tūlīt aiz valstī spēcīgāko, lielāko būvfirmu pirmā desmitnieka. Par to liecina katru gadu augošais firmas apgrozījums, kas šobrīd mērāms miljonos, būvējamo objektu skaits, to dažādība un ģeogrāfija.

Būvfirmas *Arčers* būvētie objekti vai ražotās stiklotās konstrukcijas rodamas visos Latvijas novados. Esam būvējuši, rekonstruējuši vai uzstādījuši savu produkciju visdažādākajos objektos. Tās ir mācību iestādes, sporta un atpūtas kompleksi, tirdzniecības objekti, izstāžu zāles, dzīvojamās ēkas, sabiedriskās iestādes, ēdināšanas kompleksi, biroji, bankas u.c.

Uzņēmums spēj veikt jebkura apjoma un sarežģītības būvdarbus amplitūdā no pirmās sarunas ar klientu līdz jaunceltnes pilnīgai nodošanai ekspluatācijā, ieskaitot komunikāciju izbūvi, teritorijas labiekārtošanu un, atbilstoši klienta vēlmēm – arī telpu interjeru izveidi.

Firmas *Arčers* ikdiena ir darbs divās pamatnozārēs – būvniecībā, kā arī plastmasas un alumīnija logu, durvju un citu stiklotu konstrukciju ražošanā un montāžā. Tās ir divas vienlīdz spēcīgas, bet patstāvīgas darbības jomas, kas rada priekšstatu par būvfirmu *Arčers* kopumā.

Kā stikloto konstrukciju ražotāja SIA *Arčers* ir viena no piecām spēcīgākajām šīs nozares pārstāvētām valstī. Uzņēmuma produkciju atzinīgi novērtējušas un savos objektos izmanto visas lielākās būvniecības firmas Latvijā.

Līdztekus produkcijas un pakalpojumu kvalitātei, būvfirma *Arčers* lielu vērību pievērš optimālai darba organizācijai, sākot no uzņēmuma administrācijas un beidzot ar celtnieku brigādēm objektos.

SIA *Arčers* 2003.gadā ir sertificēta, atbilstoši starptautiskajiem kvalitātes vadības sistēmas ISO 9001:2000 standartiem. Vienlaikus uzņēmums saņēma arī sertifikātu, kas apliecina, ka strādājam atbilstoši darba drošības un profesionālās veselības aizsardzības sistēmas OHSAS 18001:1999 standartiem.

Pasākumi darba aizsardzībai un drošas darba vides radīšanai būvfirmā *Arčers* nav tikai formālas darbības. Darba aizsardzība ir viena no būvfirmas *Arčers* galvenajām darba prioritātēm. Mūsu klienti un sadarbības partneri mūs šai ziņā pazīst kā principiāli spītīgu kompāniju.

Darba aizsardzības daļa pastāvīgi veic dažādas pārbaudes un skaidro darbiniekiem drošas darba vides priekšrocības, runā ar viņiem par to. Analizējot būvniecības apstākļus, kopīgi secinājām, ka brīdināt par iespējamu nelaimes gadījumu vai profesionālo saslimšanu, vienmēr ir vieglāk nekā labot situāciju jau pēc notikuma. Jo īpaši, ja tie saistīti ar cilvēka dzīvības, veselības vai īpašuma zaudēšanu. Mūsaprāt, efektīga izskaidrošana ir līdzvērtīga praktiskiem piemēriem, bet izskaidrošana ir efektīga tikai tad, ja darbinieks turpmākajā darbībā pats interesējas par darba drošības pasākumiem, negaidot, ka par tiem atgādinās speciālisti.

2000.gadā būvfirma *Arčers* uzsāka pārrunas ar darbiniekiem, paralēli sāka vērtēt darba vides riska faktoros.

Izskatot dažādas matricas risku novērtēšanai un ņemot vērā, ka mūsu prioritāte ir efektīva, viegli uztverama izskaidrošana, esam izvēlējušies un lietojam Tampere Tehnoloģiskās universitātes (Somija) metodes matricu (turpinājumā skatīt *SIA Arčers riska novērtēšanas matrica*). 2002. gadā, saskaņā ar LR MK noteikumiem, tika veiktas regulāras darba vietu pārbaudes un sistemātiska darba vides riska novērtēšana (turpinājumā skatīt lapas Nr.2. un 5., 6.), kuru veic Darba aizsardzība speciāliste kopā ar būvniecības vai ražošanas vadošajiem speciālistiem. Ikgadējo risku novērtēšanu rezultātā tika sastādīts esošo risku samazināšanas plāns, kurā norādīti konkrēti mērķi, atbildīgās personas, termiņi un nepieciešamie līdzekļi (turpinājumā skatīt lapas Nr.3. un 4.).

Konkursa vērtējumam iesniedzam **labās prakses piemēru**, kas deva būtiskus darba vides uzlabojumus – **ricībspēja negadījumu situācijās - apmācības programmas darbiniekiem**.

SIA ARČERS RISKĀ NOVĒRTĒŠANAS MATRICA

Riska iespējamība	Seku bīstamība		
	Katastrofālas	Bīstamas	Nopietnas
Neiespējama	Nenozīmīgs risks I	Pieņemams risks II	Ciešamas risks III
Maz iespējama	Pieņemams risks II	Ciešamas risks III	Nozīmīgs risks IV
Iespējama	Ciešamas risks III	Nozīmīgs risks IV	Neciešams risks V

RISKA LĪMENIS UN NEPIECIEŠAMIE NOVĒRTĒŠANAS PASĀKUMI

Riska pakāpe	Nepieciešamie pasākumi
Nenozīmīgs risks I	Speciāli pasākumi nav nepieciešami
Pieņemams risks II	Risks jākontrolē. Jāizvērtē, kādi pasākumi būtu veicami ar minimāliem materiāliem ieguldījumiem.
Ciešamas risks III	Nepieciešami pasākumi riska samazināšanai. Pasākumi jāveic vismaz 3... 5 mēnešu laikā pēc riska novērtēšanas.
Nozīmīgs risks IV	Darbu nedrīkst veikt, kamēr nav veikti pasākumi riska samazināšanā vai novēršanā. Pasākumi jāveic steidzami. Ja darbu nav iespējams pārtraukt (jāizvērtē riskam pakļauto darbinieku skaits), tad tie jāveic vismaz 1 ... 3 mēnešu laikā.
Neciešams risks V	Riska samazināšana ir obligāta. Ja līdzekļu trūkuma dēļ nav iespējams veikt preventīvos pasākumus, tad darbs bīstamajā zonā ir kategoriski aizliegts .

LABĀS PRAKSES BALVA 2004

Veiksmīga risku novēršana būvniecībā

Lapa Nr.5

SIA Arčers

DARBA DROŠĪBAS, UGUNSDROŠĪBAS, ELEKTRODROŠĪBAS UN VIDES AIZSARDZĪBAS NOTEIKUMU IEVĒROŠANAS PĀRBAUDES PROTOKOLS

VD – AD - 65

Protokols Nr. _____

Objekts _____

Objekta adrese _____

Datums _____

Atbildīgā persona _____

Nr. p.k.	Konstatētais pārkāpums	Normatīvs dokuments vai iekšējās kārtības noteikumu punkts, saskaņā ar pārkāpums konstatēts	Pārkāpuma novēršanas termiņš	Riska pakāpe*	Pārkāpums novērsts (datums)	Darba aizsardzības speciālists

* Riska pakāpe: I- nenozīmīgs risks, II- pieņemams risks, III- ciešams risks, IV –nozīmīgs risks, V- neciešams risks.

SIA Arčers darba aizsardzības speciālists _____

vārds, uzvārds, paraksts, datums

Par objektu atbildīgā persona _____

vārds, uzvārds, paraksts, datums

LABĀS PRAKSES BALVA 2004

Veiksmīga risku novēršana būvniecībā

Lapa Nr.3

Apstiprinu:

Armands Čukāns
SIA „Arčers” valdes priekšsēdētājs.

Rīgā, 2004. gada 20. maijs

SIA „Arčers”, arodveselības un darba drošības mērķi 2004. gadam.

(5. variants, izstrādāts 2004. g. 11. maijā)

Mērķis	Izpildes termiņš	Atskaites forma	Atbildīgie par izpildi	Atbildīgais par uzraudzību	Plānotās izmaksas
1. Uzlabot arodveselības un darba drošības politikas īstenošanas mehānismu	2004. gada 30. septembris	Programma, ziņojums par veiktajām darbībām	Personālas daļas vadītāja Darba aizsardzības speciāliste	Valdes priekšsēdētājs	Ls 590,00
2. Samazināt riska pakāpi bīstamiem darbiem	2004. gada 17. novembris	Programma, ziņojums par veiktajām darbībām	Darba aizsardzības speciāliste SKR direktors Būvniecības direktors	Valdes priekšsēdētājs	Ls 765,00

Sastādīja :

Natālija Peņugalova
SIA „Arčers” darba aizsardzības speciāliste

SIA „Arčers” darba aizsardzības nodaļa
Kvalitātes mērķi 2004. gadam.

I(1)

Lapa Nr. 4

Armands Garkāns
SIA *Arčers* valdes priekšsēdētājs

1.mērķis. Uzlabot arodveselības un darba drošības politikas īstenošanas mehānismu

Programma 1. mērķa īstenošanai

(2.variants izstrādāts 2004.g.11. maijā)

Nr.	Pasākums	Izpildes termiņš	Atskaites forma	Atbildīgie par izpildi	Atbildīgais par uzraudzību	Plānotās izmaksas
1.	Pārskatīt atbildības sadalījumu darba drošības jautājumiem atbilstoši SIA "Arčers" izmainītai struktūrai	2004. gads 10. februāris	Apstiprinātas amata aprakstus	Personālas daļas vadītāja SKR nodaļas direktors Būvniecības direktors Darba aizsardzības speciālists	Valdes priekšsēdētājs	Nav plānotas
2.	Uzlabot darba aizsardzības speciālista zināšanas par OHSAS standarta uzturēšanu	2004. gads 29. februāris	Ziņojums par kursiem	Darba aizsardzības speciālists	Valdes priekšsēdētājs	Ls 190,00
3.	Veikt profilaktisko apmācību ugunsdrošības un pirmās palīdzības sniegšanā	2004. gads 30. septembris	Mācību plāns 2004.g.29.februāris, ziņojums	Darba aizsardzības speciālists	Valdes priekšsēdētājs	Ls 400,00
4.	Veikt nelaimes gadījumu izmeklēšanas un uzskaites kārtības apmācību un zināšanas pārbaudi	2004. gads 30. maijs	Atestācijas protokols	SKR nodaļas direktors Būvniecības direktors Darba aizsardzības speciālists	Valdes priekšsēdētājs	Nav plānotas

Izstrādāja:

Natālija Peņugalova
SIA *Arčers* darba aizsardzības speciāliste

SIA ARČERS LABAS PRAKSES PIEMĒRS

Saturs – temats
Pasākuma nosaukums

DARBINIEKU DZĪVĪBU UN ĪPAŠUMU AIZSARDZĪBA
Rīcībspēja negadījumu situācijās – apmācības programmas darbiniekiem

Uzņēmums
Valsts
Adrese
Tālrunis
Fakss
Kontaktpersona
Sektors

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību Arčers
Latvija
Katlakalna iela 11, Rīga LV 1073
+371 7810389, +371 7810596
+371 7810597
Natālija Peņugalova
45.1, 45.2, 45.3, 45.4, 45.5 – Būvniecība
25.23, 26.1 - Stikloto konstrukciju ražošanas un montāža

UZDEVUMS

Samazināt riska faktorus, kas apdraud darbinieku dzīvību un novērst iespēju zaudēt īpašumu ārkārtas situācijās. Pirmās palīdzības sniegšana nelaimes gadījumā un pasākumi ugunsgrēka gadījumā.

PROBLĒMA (bīstamība – risks - rezultāts)

Uzņēmuma administratīvajā ēkā, ražošanas cehos un būvniecības objektos pārbaudes laikā konstatēja, ka ir darbinieki, kuri precīzi nezina, kā rīkoties ārkārtas situācijā – ugunsgrēkā. Darbinieki iepriekš tika instruēti par ugunsdrošības noteikumu ievērošanu darba vietā, kā arī apmācīti sniegt pirmo palīdzību, bet pārbaude pierādīja, ka teorētiskās zināšanas ir jānostiprina ar praktisku iemaņu apguvi mācībās. Ugunsgrēka mācību evakuācijas laikā konstatēja, ka administratīvās ēkas atsevišķās telpās darba laikā nav dzirdams skaņas signāls, bet apsardzes darbība – haotiska, darbinieki un uzņēmuma vadība nezināšanas dēļ pirms evakuēšanās nepaņēma dokumentus un mantas, ko nepieciešams evakuēt ugunsgrēka gadījumā.

Konstatēja, ka darbiniekiem nav iespējams izmantot ugunsdzēsamos aparātus, kā arī cilvēki pieredzes trūkuma dēļ nevar un baidās sniegt pirmo medicīnisko palīdzību cietušajam.

RISINĀJUMS (risku novēršana)

1.

Tika veiktas praktiskas mācības :

- sadarbībā ar pilsētas ugunsdzēsības dienestu, tika imitēts ugunsgrēks uzņēmuma teritorijā, kur darbinieki tika apmācīti, kā pareizi dzēst liesmu, izmantojot dažādus ugunsdzēsamos aparātus (skatīt 1., 2. attēls);

1. attēls

2. attēls

LABĀS PRAKSES BALVA 2004

Veiksmīga risku novēršana būvniecībā

- visiem uzņēmumā strādājošajiem izstrādāta trīs gadu laikā īstenojama praktiskās apmācības programma pirmās palīdzības sniegšanai. Apmācības vada sertificēti pirmās palīdzības sniegšanas speciālisti. Pirmie tika apmācīti tie uzņēmuma darbinieki, kuru tiešā pakļautībā tiek nodarbināti cilvēki (skatīt 3., 4. attēls).

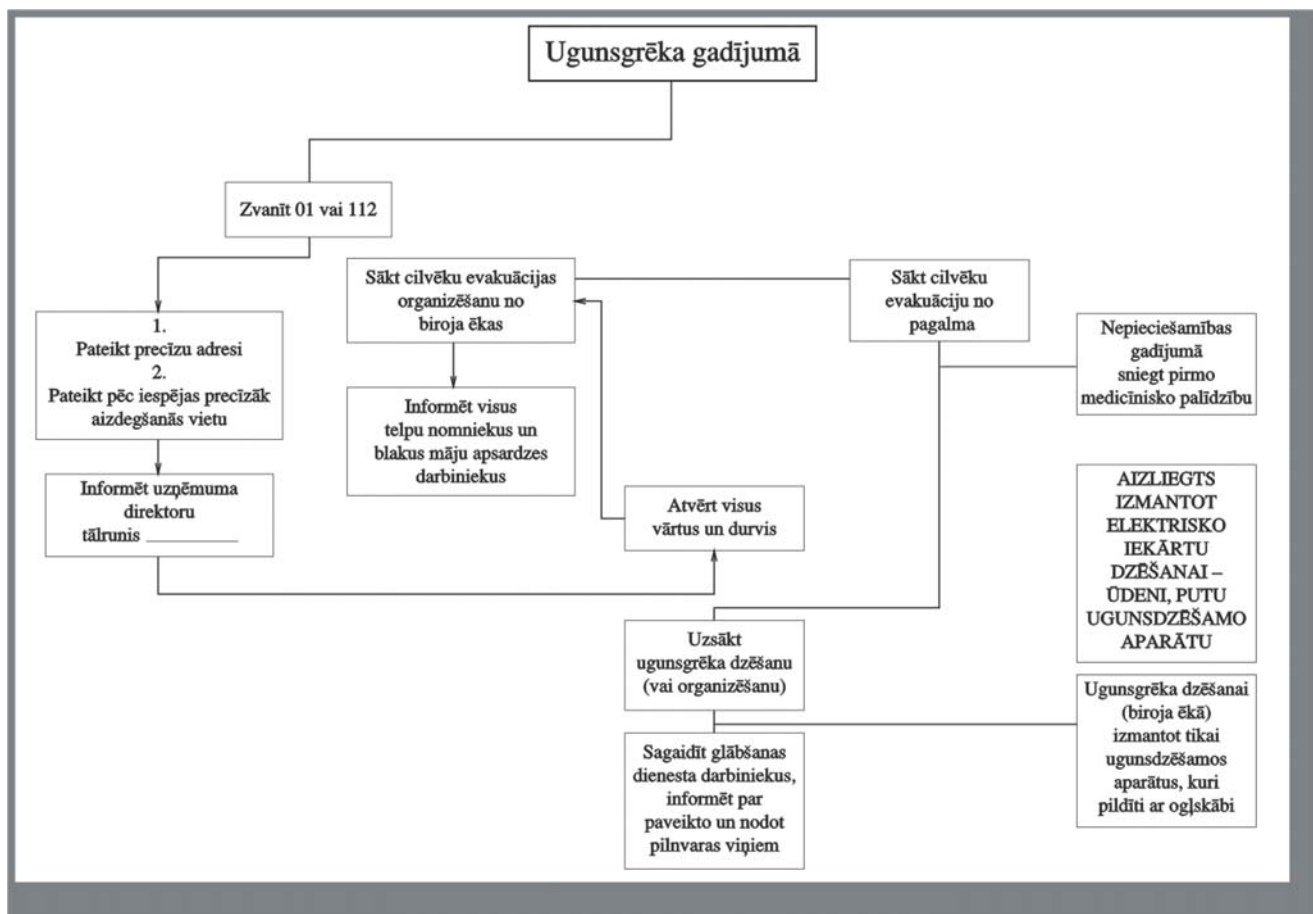
3. attēls

4 attēls

2. Speciāls dienests pārbaudīja un rekonstruēja ugunsdrošības signalizācijas sistēmas, pēc tam tika veikta to darbības pārbaude un novērstas nepilnības.

3. Izveidots apsardzes dienestā strādājošo darbības algoritms ugunsgrēka gadījumā (skatīt tabulu):

LABĀS PRAKSES BALVA 2004

Veiksmīga risku novēršana būvniecībā

4.

Izstrādāts dokumentu un mantu saraksts, ko nepieciešams evakuēt ugunsgrēka gadījumā (skatīt veidlapu):

ĀRKĀRTAS SITUĀCIJĀ EVAKUĒJAMO DOKUMENTU SARAKSTS			
Nodaļa			
Amats			
Brīvi pieejamo dokumentu saraksts un to atrašanās vieta			
Dokumentu apzīmējums - marķējums	Dokumentu nosaukums		Atrašanās vieta
Dokumentu ar ierobežotu pieejamību saraksts un to atrašanās vieta			
Dokumentu apzīmējums - marķējums	Atrašanās vieta	Amats, kuram dokumenti pieejami	Speciālas piezīmes
<i>Sarakstu sastādīja</i>			
amats, vārds, uzvārds, paraksts			

5.

Darbiniekiem, kuru tiešā pakļautībā strādā cilvēki, testu veidā regulāri pārbauda rīcībspēju darbībām negadījumu situācijās.

REZULTĀTU EFEKTIVITĀTE

1.

Pilnveidotas darbinieku teorētiskās zināšanas un gūtas reālas praktiskās iemaņas rīcībai ārkārtas situācijās. Panākta darbinieku izpratne par reālu šo iemaņu nepieciešamību un to regulāru nostiprināšanu.

2.

Samazināts reaģēšanas laiks ārkārtas situācijās.

IZMAKSAS UN IEGUVUMS (cilvēku, sociālās, ekonomiskās)

Izmaksas:

- Ugunsdrošības signalizācijas rekonstrukcija – Ls 300,-
- Kursu organizēšana – Ls 110,-

Ieguvumi:

- Visās uzņēmuma struktūrvienībās samazināts riska faktors darbinieku dzīvību apdraudēšanai un īpašumu zaudēšanai ārkārtas situācijās.
- Samazināts riska faktors klientu apdraudēšanai un īpašumu zaudēšanai ārkārtas situācijās.